

Sygn. akt V GC 26/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Holz

Protokolant: st. sekr. sąd. Małgorzata Chodkowska

po rozpoznaniu w dniu 28 października 2013 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa W. M. i P. M. – współników spółki cywilnej

przeciwko Towarzystwu (...) S.A.

w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 43.795,94 zł (słownie: czterdzieści trzy tysiące siedemset dziewięćdziesiąt pięć złotych i 94/100) z odsetkami ustawowymi od kwot:

- 43.197 zł od dnia 3 listopada 2012 r. do dnia zapłaty;

- 598,94 zł od dnia 31 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 3.199 zł (słownie: trzy tysiące sto dziewięćdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia SO Małgorzata Holz

UZASADNIENIE

Powodowie - W. M. i P. M. – współnicy spółki cywilnej, wnosili o zasądzenie od pozwanego ubezpieczyciela kwoty – 94 617,87 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 94 018,93 zł od dnia 3.11.2012r do dnia zapłaty i od kwoty 598,94 zł od 3.11.2012r do dnia zapłaty, oraz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazali, że w wyniku kolizji drogowej w dniu 2 października 2012r uległ uszkodzeniu należący do nich samochód ciężarowy marki(...)o nr. rej. (...). Sprawca kolizji posiadał obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialność cywilnej (oc) u pozwanego ubezpieczyciela. Pozwany zakwalifikował szkodę w pojeździe jako całkowitą, co w ocenie powodów nie było prawidłowe, zarówno co do wyceny wartości rynkowej uszkodzonego pojazdu sprzed wypadku jak i wyceny pozostałości pojazdu uszkodzonego. Podnieśli, że ubezpieczyciel celowo zaniżył wartość pojazdu i powołując się na opinię rzeczoznawcy wnieśli o zasądzenie kwoty dochodzonej pozwem, jako pozostałej części odszkodowania.

Pozwany ubezpieczyciel w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Podniósł zarzut nie wykazania zasadności roszczenia co do jego wysokości . Wskazał , iż po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego uznał swoją odpowiedzialność co do zasady , dokonał rozliczenia powstałej w pojeździe szkody jako szkody całkowitej i wypłacił powodom należne odszkodowanie .

Zarzucił też , że pojazd posiadał uszkodzenia niezwiązane z kolizją .

Sąd ustalił , co następuje ;;

W dniu 2 października 2012r uległ uszkodzeniu należący do powodów samochód ciężarowy marki (...)o nr. rej. (...).

Okoliczności wypadku były takie ,że na drodze krajowej nr.16 na odcinku S.-S. kierujący pojazdem ciężarowym marki (...) z przyczepą w wyniku hamowania doprowadził do „zarzucenia” zestawu , którym kierował , na przeciwny pas ruchu i , po którym poruszał się pojazd powodów . Nastąpiło zderzenie tylnej – lewej części pojazdu sprawcy kolizji z przednią – boczną lewą stroną samochodu powodów (akta szkodowe pozwanego) .

Kierowca pojazdu ciężarowego marki (...) ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej kierowców u pozwanego- bezsporne . Szkoda powstała w pojeździe powodów została zgłoszona pozwanemu (zgłoszenie szkody k – 7-13) .

W dniu 4 października 2012r. likwidator pozwanego dokonał oględzin uszkodzonego samochodu i sporządził protokół oceny technicznej . Opisał w nim uszkodzone części i podzespoły , kwalifikując czy są do wymiany , czy do naprawy (protokół akta szkodowe) .

W oparciu o wycenę rzeczoznawcy pozwany przyjął wartość rynkową przedmiotowego samochodu (...)w stanie nieuszkodzonym , na kwotę 46 800 zł. .Wartość rynkową pojazdu po wypadku na kwotę 16 097 zł ubezpieczyciel ustalił w oparciu o wynik platformy internetowej , gdzie podmioty specjalizujące się w obrocie uszkodzonymi pojazdami składają oferty ich zakupu . Pojazd został wystawiony na sprzedaż za pośrednictwem platformy internetowej, gdzie została złożona oferta zakupu na kwotę w/w.

Pismami z dnia 6 listopada 2012 r. pozwany zawiadomił powodów , że powstała szkoda zostanie rozliczona jako szkoda całkowita , gdyż ze względu na zakres uszkodzeń naprawa pojazdu jest ekonomicznie nieuzasadniona i podał powodom w/w kwoty (pisma k – 16-18 akt , opinia rzeczoznawcy akta szkodowe) .

Z tytułu szkody całkowitej pozwany wypłacił powodom odszkodowanie w wysokości 30 703 zł. i kwotę 2 510 zł za holowanie pojazdu - bezsporne .

Powodowie pismem z dnia 7 listopada r. zawiadomili pozwanego , że nie zgadzają się z wyceną wartości rynkowej uszkodzonego jak i nieuszkodzonego pojazdu (pismo powodów k -22 akt.) .

Wobec powyższego powodowie zlecieli wycenę rzeczoznawcy - R. A., który wartość rynkową pojazdu przed wypadkiem ustalił na kwotę 144 600 zł., uwzględniając jego wyposażenie dodatkowe . Z wyceny wynika ,że rzeczoznawca dokonał szczegółowych oględzin pojazdu , w obecności jego właściciela , w trakcie których ustalił uszkodzenia pojazdu . Część uszkodzeń zakwalifikował do naprawy , a część do wymiany , w tym ramę pojazdu (przekoszoną) . Koszty naprawy powypadkowej pojazdu w (...), liczone w systemie (...) ustalił on na kwotę - 124 721 zł. netto , a z VAT – na 153 407 zł. (opinia rzeczoznawcy z dokumentacją zdjęciową i kalkulacją naprawy k -23-49 akt) .

Sąd zważył , co następuje ;

Istota ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikająca z art. 822 kc. sprowadza się do tego , że zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim ,względem których odpowiedzialność za te szkody ponosi ubezpieczający . Odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej regulują przepisy szczególne prawa ubezpieczeniowego .

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego nie ma różnicy w pojęciu szkody w rozumieniu ogólnych przepisów prawa cywilnego i szkody w rozumieniu prawa ubezpieczeniowego. W obu wypadkach chodzi o utratę lub zmniejszenie aktywów bądź powstanie lub zwiększenie pasywów osoby poszkodowanej (por. uchwały z dnia 18.03.1994r, III CZP 25/94 , z dnia 15.11.2001r. , III CZP 68/01) .

Do odszkodowania ubezpieczeniowego przy ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej znajduje zastosowanie zasada pełnego odszkodowania , co uzasadnia sięgnięcie do reguł kodeksu cywilnego odnoszących się do zakresu odszkodowania , w szczególności do art.361 kc. . W przypadku uszkodzenia samochodu odszkodowanie obejmuje przede wszystkim kwotę pieniężną , konieczną do opłacenia jego naprawy lub przywrócenia do stanu sprzed wypadku . Tylko w przypadku, gdyby remont samochodu pociąga za sobą nadmierne koszty, a więc jest ekonomicznie nieuzasadniony odszkodowaniu jest różnicą między wartością pojazdu przed wypadkiem a ceną tzw. pozostałości - art. 363 § 1 k.c

W przedmiotowej sprawie pozwany uznał swoją odpowiedzialność co do zasady, a spór pomiędzy stronami sprowadzał się do ustalenia wysokości należnego powodowi odszkodowania .

Spornym pozostawało ustalenie wartości pojazdu przed wystąpieniem szkody jak również wycena wartości jego pozostałości a także , czy uzasadniona była ekonomicznie naprawa pojazdu , jak to wywodzili powodowie .

Wobec powyższego , uwzględniając wniosek stron , Sąd dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłego .

Biegły z zakresu techniki samochodowej – J. A. , sporządził opinię na okoliczność ustalenia wartości rynkowej samochodu w stanie nieuszkodzonym, wartości pozostałości pojazdu po wypadku , wyliczenia kosztów naprawy pojazdu , ustalenia czy jest ekonomicznie uzasadniona naprawa pojazdu (postanowienie Sądu k –112) .

W sporządzonej opinii biegły sądowy ustalił wartość rynkową pojazdu przed szkodą na kwotę 87 800 zł , w oparciu o aktualny system (...)do wyceny wartości rynkowej pojazdów samochodowych . Wskazał , że producent (...)do sprzedaży oferuje tylko model (...), jako tzw. podwozie (kabina z ramą) lub ciągniki siodłowe . Samochód powodów jest pojazdem ciężarowym specjalizowanym do przewozu drewna i takie pojazdy są budowane pod konkretne zapotrzebowanie klienta . Wycena musi uwzględniać indywidualne zabudowy i uzupełnienia . W przypadku tego pojazdu biegły uwzględnił urządzenia załadownicze m-ki (...) zabudowę z ławami do drewna stosowego lub dłużycy , orurowanie czołowe . Nie znając historii pojazdu stwierdził , że brak jest podstaw do jednoznacznej wyceny i jedyna metoda to metoda porównawcza . Biegły zastosował uaktualnienie cen w oparciu o notowania internetowe , aktualne oferty cenowe na pojazdy do transportu drewna firm zajmujących się profesjonalnym obrotem tego typu pojazdami .Biegły zastosował też korekty uwzględniające uszkodzenia pojazdu nie będące w związku z wypadkiem (opinia biegłego k – 121 , 122) .

Ustalając koszty naprawy pojazdu na kwotę – 174 021 zł biegły uwzględnił stosowną amortyzację ogumienia oraz dokonał potrącenia wartości za części uszkodzone przed wypadkiem .Jako podstawą wyceny wskazał system kalkulacji(...) oparty na technologii stosowanej przez producenta samochodu . Co do zakresu uszkodzeń oparł się na ustaleniach oględzin poczynionych przez przedstawiciela ubezpieczyciela i rzeczoznawcy , któremu sporządzenie opinii zlecił powodowie .Czas naprawy samochodu biegły ustalił na 30 dni , bez uwzględnienia czasu oczekiwania na części czy też na stanowisko naprawy .

Ceny nabycia części biegły przyjął wg. systemu(...)sugerowane przez producenta .

Stawkę roboczogodziny w kwocie 130 zł , w oparciu o stawki z (...)(...)w O., wynoszące od 130 do 150 zł /za roboczogodzinę .

Wartość pozostałości pojazdu po wypadku biegły ustalił na kwotę 13 900zł.

W oparciu o powyższe wyniki opinii biegły wyciągnął wniosek , że naprawa tego pojazdu jest ekonomicznie nieuzasadniona (opinia biegłego k – 121 - 123) .

Powodowie wnieśli zastrzeżenia do opinii , kwestionując ją w całości .

Zarzucili nie przeprowadzenie przez biegłego oględzin uszkodzonego pojazdu , co ich zdaniem miało wpływ na wnioski opinii . Zarzucili , że biegły nie uwzględnił specjalistycznego charakteru uszkodzonego pojazdu i jego dodatkowego wyposażenia i niewłaściwie ustalił wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym , zaniżając jego wartość .

Nie dokonując oględzin biegły błędnie przyjął , że ramę pojazdu należy wymienić , a nie naprawić – co zwiększyło koszty robocizny o 30 % ich wartości .

Zarzucili także brak w opinii jakichkolwiek danych porównawczych , które wskazywałyby jaka jest wartość rynkowa pojazdu powodów (zastrzeżenia powodów do opinii k – 152) .

Pozwany wniósł zastrzeżenia do opinii, zarzucając , że nie dołączył on do opinii żadnych przykładowych notowań internetowych dotyczących ustalenia wartości rynkowej pojazdu . Niezasadnie też zastosował w wycenie dodatnią korektę za „ regionalną sytuację rynkową „ Zakwestionował także wyliczenie wartości pozostałości (pismo procesowe pozwanego z dnia 6 września k – 149) .

Ustosunkowując się do tych zastrzeżeń stron zgłoszonych do opinii , biegły złożył opinię ustną na rozprawie w dniu 25 września , w której podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko .

Odnosnie zarzutów powodów co do wyliczenia wartości rynkowej pojazdu w stanie nieuszkodzonym wskazał na sporządzoną wycenę , stanowiącą załącznik do opinii(k -135) . Uwzględnił w niej , że samochód jest specjalizowany do transportu drzewa . Oparł się także na dokumentacji fotograficznej i nr. VIN pojazdu , który mówi kiedy pojazd został wyprodukowany i z jakim wyposażeniem , które biegły w opinii uwzględnił .

Ponownie podkreślił , że wycena szczegółowa jest niemożliwa , bo określone urządzenia dodatkowe (np. kłonicie czy urządzenia załadownicze (...)) są w tak szerokim asortymencie , że ceny wahają się od 3 do 100 tys. zł. Na podstawie zdjęć nie można szczegółowo określić wartości pojazdu , ponadto nie wiadomo jaka zabudowa była założona w momencie wypadku. .Ponieważ samochód sprowadzony został do Polski w 2006r. i nie ma dokumentów , które pozwalałyby na ustalenie historii poszczególnych podzespołów (ustna opinia biegłego k – 168) .

Odnoszą się do zarzutów dotyczących kalkulacji kosztów naprawy biegły powtórzył , że oparł się o oględziny uszkodzonego pojazdu dokonane przez likwidatora szkody po wypadku i oględziny rzeczoznawcy powołanego przez powodów . W obu tych oględzinach rozbieżność dotyczy tylko innego zakwalifikowania uszkodzeń dachu kabiny i ramy samochodu . Biegły zakwalifikował ramę do wymiany (co spowodowało zwiększenie kosztów robocizny o około 30 %) przy uwzględnieniu rodzaju jej uszkodzeń (przekoszona) absurdem byłoby jej naprawianie . Dach kabiny zakwalifikował do naprawy .

Odnosnie zarzutów dotyczących uszkodzeń nie mających związku z wypadkiem biegły uwzględnił to w wycenie pojazdu jako stan utrzymania pojazdu i dbałość o pojazd – w wysokości 5 % .Podniósł , że te uszkodzenia zostały dobrze opisane w kalkulacji naprawy obu w/w rzeczoznawców , i są to typowe uszkodzenia związane z eksploatacją pojazdu . Biegły wyjaśnił także , że ustalając wartość rynkową pojazdu oparł się na danych z Internetu z określonych firm zajmujących się profesjonalnym obrotem tego typu pojazdami i wyciągnął z tego wnioski . Stron internetowych nie załączał , gdyż byłoby tego zbyt wiele (opinia ustna k – 168) .

W ocenie Sądu opinia biegłego sporządzona jest fachowo i rzetelnie .

Sąd wziął pod uwagę poziom wiedzy biegłego , stanowczość wyrażonych przez biegłego ocen oraz sposób motywowania sformułowanego w opinii stanowiska . Wskazał on rzeczowe argumenty na poparcie swoich końcowych wniosków opinii . Podtrzymał swoje stanowisko także w opinii ustnej na rozprawie w dniu 25 września., w której uwzględnił

wszelkie zastrzeżenia stron i rzeczowo się do nich odniósł . Logiczna i przekonująca jest argumentacja biegłego z opinii ustnej , co do uwzględnienia wyposażenia dodatkowego pojazdu przy jego wycenie sprzed szkody , a także odparcie głównego zarzutu powodów, tj. nie dokonania oględzin uszkodzonego pojazdu . Biegły oparł się na oględzinach dokonanych przez likwidatora szkody bezpośrednio po wypadku , a także na oględzinach rzeczoznawcy powołanego przez powodów . Powyższe oględziny zawierają szczegółowy opis uszkodzeń pojazdu i jak podkreślał biegły są ze sobą zgodne co do rozmiaru stwierdzonych uszkodzeń .

Wobec powyższego, uwzględniając fakt upływu roku od wypadku ,należy podzielić stanowisko biegłego o braku konieczności kolejnych oględzin uszkodzonego pojazdu dla wykonania opinii .

Sąd nie podziela także głównego zarzutu pozwanego do opinii , tj. nie ustalenia wartości uszkodzonego pojazdu w oparciu o wyniki aukcji internetowej . Skoro nie doszło do sprzedaży uszkodzonego pojazdu w wyniku takiej aukcji , brak podstaw do przyjęcia , że jest to jedyna metoda ustalenia wartości pojazdu uszkodzonego . Tym bardziej , że jak podnosi biegły wartość aukcyjna pojazdu o tak dużej wartości i ogólności jego opisu jest niewiarygodna (opinia ustna k – 168) .

Wobec powyższego Sąd oddalił wniosek dowodowy powodów o powołanie kolejnego biegłego . Stanowisko takie jest zgodne z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, iż potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 04.08.1999, I PKN 20/99) .

Sąd podzielił opinię biegłego w całości , opierając na wyliczeniach biegłego rozstrzygnięcie sprawy .

W sytuacji , gdy koszty naprawy przewyższały wartość pozostałości pojazdu po wypadku, uzasadnionym było przyjęcie przez ubezpieczyciela sposobu naprawienia szkody przez wypłatę odszkodowania a nie poprzez przywrócenie stanu poprzedniego .

Biegły ustalił wartość rynkową pojazdu przed szkodą na kwotę 87 800 złotych .

Po odjęciu kwoty wartości pojazdu po szkodzie -13 900 zł i odszkodowania wypłaconego za uszkodzony pojazd przez pozwanego po zakończeniu postępowania likwidacyjnego (w kwocie 30 703 zł. – do zapłaty pozostaje kwota - 43 197 zł.

Powyższą kwotę , tytułem reszty odszkodowania za uszkodzenie pojazdu , należało zasądzić od pozwanego na rzecz powodów – na podstawie art. 415 kc. w zw. z art. 361 kc i art. 363 kc. Odsetki od kwoty odszkodowania zasądzono zgodnie z roszczeniem pozwu , gdyż ubezpieczyciel zobowiązany jest wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni od daty zawiadomienia o szkodzie - art. 14 ust.1 ustawy z 22.maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych .

Dodatkowo powodowie ponieśli koszty wykonanej na ich zlecenie opinii rzeczoznawcy w wysokości 598,94 zł złotych .

Dokonana przed wszczęciem postępowania sądowego ekspertyza może być istotną przesłanką zasądzenia odszkodowania. W takim wypadku koszt ekspertyzy stanowi szkodę ulegającą naprawieniu , na podstawie art. 361 k.c. (vide wyrok S.N. z dnia 2 września 1975 I CR 505/75) .Ponieważ powodowie nie zgadzali się z wyceną sporządzoną przez rzeczoznawcę ubezpieczyciela , zasła konieczność zlecenia wykonania opinii rzeczoznawcy . Koszty te były zatem celowe i ekonomicznie uzasadnione .

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu stanowił art. 100 kpc. i Sąd dokonał ich stosunkowego podziału .

Powodowie wygrali sprawę w 46 % a tym samym przegrali w 54 % i takim stosunku należało rozliczyć koszty procesu . Suma kosztów poniesionych przez powodów daje kwotę – 9 004zł.

(opłata od pozwu 4731 zł.+ koszty zastępstwa procesowego 3617 zł + poniesione koszty opinii biegłego 656 zł.) .
Dodanie do tego kosztów powoda w kwocie 3617 zł (koszty zastępstwa procesowego) daje sumę kosztów obu stron
w kwocie 12 621 zł.

Uwzględniając stosunek w jakim każda ze stron utrzymała się ze swoim roszczeniem, należało zasądzić od pozwanego
na rzecz powodów kwotę 3199 zł.

Sędzia SO Małgorzata Holz

.